

SIEW MŁODEJ WSI

ORGAN CENTRALNEGO
ZWIĄZKU MŁODEJ WSI

TRZEBA Z ŻYWYMI NAPRZÓD
IŚĆ-PO ŻYCIE SIĘGAĆ NOWE

Ś. † P. MARJA PILSUDSKA
(Matka Wodza Narodu)

mal. J. Mieszczankowska

WILNO – MIASTO KOMENDANTA

..Mile miasto. Rzędem biegą mury, pagórki w zieleni wciśnięte. Pagórki stłoczone zielenią pieszczą mury, mury tęsknie na pagórki spoglądają.

Mile miasto. Gdy na który z pagórków wyjdiesz, ku niebu przez mgłę oparów błyszczą do góry wieżycy, wieżyczki, na których, gdy dzwony zadzwonią, niewiadomo, czy się skarżą, czy o łaskę proszą, czy tęsknie tylko do nieba głos wznoszą.

Mile miasto. Mile mury, co mnie dzieckiem niegdys pieścili, co kochać wielkość prawdy uczyły.

Mile miasto, z tylu przeżyciami. Miasto – symbol naszej wielkiej kultury i państwa ongiś potęgi: dynastje Jagiellonów, co nad wieżyczkami Krakowa i wieżami Wilna potężną dłońią panowały.

Wilno Stefana Batorego, co Uniwersytet zakładał i mieczem nowe granice wybijał. Wielcy poeci, wieszcz, co naród pieścili słowami i czarami, w czar zakuchanymi słowy życie narodowi dawali, nie gdzieindziej, jak tu w tej samej szkole, gdzie ja biegałem, w tych murach pięknie wołających do Boga, uczyli się, jak ja kiedyś w przeklętej rosyjskiej szkole.

Wszystko co piękne w mej duszy – przez Wilno pieszczone. Tu – pierwsze słowa miłości, tu – pierwsze słowa mądrości, tu – wszystko czem dziecko i młodzieniec żył, w pieszczocie z murami i w pieszczocie z pagórkami. Jedno z piękniejszych miast w świecie.

I gdym w bój zawołał o siłę, by Wilno zdobyć – was do siebie powołałem. Marzyłem, sądziłem, że dwa serca zbraiane dadzą mi to, o czem dusza marzyła. Wilno musi być moje

Szła wielkanocna pora, gdy bataljon za bataljonem, szwadron za szwadronem, do Wilna śpieszyły, i szła pogawarka wśród wiary: „Komendant nasz Wilno kocha, na Wielkanoc Wilno w prezencie mu damy”. Prezent wspaniały.

I gdy myślę, że nie sądząc nawet o ważności Wilna dla nas, jako prezent, jako pieszczota dla serca Komendanta, wieleście mi dali i gdy pomyślę, że tam gdzieś na Rossie, u wrót cmentarza, mogiłką za mogiłką leży jedna przy drugiej, jak żołnierze w szeregach, ci co życie dali, by Komendantowi serce pieścić, to mówię, że miłem to być musi i gdy serce swe grobem poję, serce swe tam na Rossie kładę, by wódz spoczął z żołnierzami, co mogli tak życie dawać jedynie dla prezentu. I miłe to musi być wrażenie z przeżyć życiowych w legionach. Miłe wrażenia i teraz, gdy z wami się żegnają, gdy kończę i kończę w Wilnie.

PRZEMÓWIENIE

PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

(wygłoszone na Rossie 12.V. 1936 r.)

Wiem, niema nikogo w Polsce, kto by nie rozumiał, jak niemal cudownym w pięknie swojej treści jest akt, w dniu dzisiejszym tu w Wilnie przez nas dokonany.

To co stanowiło marzenie poety, stało się rzeczywistością:

„Niech przyjaciele moi w nocy się zgromadzą
i biedne serce moje spalą w aoesie
I tej, która mi dała to serce, — oddadzą
Tak matkom płaci świat, gdy proch odniesie”

pisal poeta.

Z woli Marszałka Józefa Piłsudskiego Serce Jego u stóp Matki spoczywa. Marzenie poety stało się rzeczywistością. Niema w tem nic dziwnego, był bowiem Józef Piłsudski całym swym życiem, czynem i myślą — realizatorem naszych snów. Powiedział sam: „Gdy palec Boży ziemi dotyka, na równinach wyrastają góry i dymią, lawa gorąca wewnątrz ziemi bulgoce. I ziemia matka w bólu, we wstrząśnieniach rodzi ludzi, ludzi wielkości”.

A jeśli, idąc śladem Jego myśli, tajemnicę Jego własnej wielkości będziemy usiłowali rozwiązać, to niewątpliwem się stanie, że źródłem tej wielkości było nie co innego, jak właśnie Jego serce. Lwie serce — tak pełne słodyczy. Serce, przez które przeszło tyle burz, błyskawic, i gromów i taka wielka miara tklności. Cudem i tajemnicą tego serca było, że tyle zdolało odczuć i tyle ukochać.

Kiedy zwierzenia Józefa Piłsudskiego czytamy, uderza nas i porywa niezbrany rytm przeżyć uczuciowych, nieskończony w swoim bogactwie rozmaitości, świeżości i bezpośredniości. Wszystkie ważne, istotne zagadnienia rozstrzygnął sercem. Stosunek do Polski, decyzyje co do własnej pracy i roli, stosunek do prawdy: „Serce wygrałem się kiedyś w prawdę”, mówi sam o sobie. Z potęgi wzruszenia wyrosła zroźnicie uczuć osobistych z interesami narodu, wyrastał „romantyzm celów”, połączony z „pozytywizmem środków”, wyrastała „chęć zwyciężenia”, wyrosła „głębokie szczęście, rzewne i ciche, nawet dziecięco naiwne, płynące z wiary w idealne pierwiastki własnej kultury”.

Moce uczuciowe uczyniły z Niego wielkiego twórcę. Wielkie słowa, jak „honor”, „odpowiedzialność”, „ofiarność” były w Jego ustach tak przekonujące, bo nasiąknięte żywą krwią ogromnego tętna uczucia. Przeżył ukochaniem polską narodową tradycję w porwach entuzjazmu i dumy pod ciosami zawodów i rozgoryczenia, w płomieniach gniewu, rozpaczy i niewiary, wykwał tętmem serca niezłomną nadzieję. Porwał go obraz ludzi „podobnych do wulkanów”. „Całe życie walczyłem”, mówi o sobie, „o szacunek dla tego, co zowią imponderabilją, jak cnota, jak męstwo i wogóle siły wewnętrzne człowieka”. „Nie nawidziłem zawsze słabości” — dodaje i brzdąci się zwyrodnieniem uczucia „w sentymentalizm bezsilności”. Bezgraniczne oddanie się sercem uważa nie tylko za naturalne, ale za konieczne: „Duszę weź, duszę daj”, taką jest Jego polska formuła dla wodza.

Kiedy w bieg życia Józefa Piłsudskiego wnikiamy, kiedy odwracamy kartę za kartą, badamy epizod za epizodem, czyn za czynem, to jasnym się staje, że o całym tem życiu bezinteresowne ukochanie Polski rozstrzyga. Ale obok wielkich uczuć bezinteresownych, również wielkie i piękne są jego uczucia osobiste. Nie zna mowa ludzka piękniejszego hołdu dla matki od słów Piłsudskiego: „Gdy jestem w rozterze ze sobą, gdy wszyscy są przeciwko mnie, gdy wołało podnosi się burza oburzenia i zarzutów, gdy okoliczności są pozornie urogie mym zamiarom — wtedy pytam samego siebie, jakby Matka kazala mi w tym wypadku postąpić, i czynię to, co uważam za Jej prawdopodobne zdanie, za Jej wolę, już nie ogadując się na nic”. Zaś gdzieindziej: „I pierwszą rzeczą, którą wezmę, są prawa matczyne”. „Matczyne łono, matczyne pieczętoby dziecko, które serce matki ucywaja i z siebie wyrzuca, gdy dziecko w twrodzie się budzi, pierwsze spojrzem widzi nad sobą matki schyłonej, by pieczętoby glądzić dziecko, by je uspokoić. Gdy dziecko silniej zasłocha, matka dziecko zawola, by je uspokoić, ku sobie przywołując i szloch w piersi zdusić. I ileż wspomnień, gdy mówię o matkach, ileż miłych przeżyć ciągnie się ku temu, co matczyne i mile”.

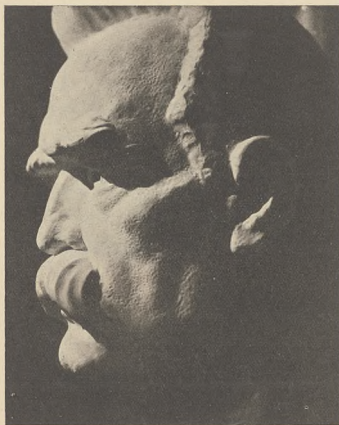
A obok uczucia dla matki, jakże silnym i rzewnym jest jego uczucie dla dzieci, dla córek własnych i w wszystkich dzieci wogóle. Znaliśmy Jego uczucie dla bliskich i Jego miłość dla swoich żołnierzy. Tutaj w tem miejscu i w tej chwili jedno jeszcze Jego ukochanie podkreślmy — miłość dla Wilna, dla Matki Boskiej Ostrobramskiej — „Wielkiej Księżny Litewskiej”, „dla milego miasta”, miłych murów... „co kochać wielkość prawdy uczyły”, „dla miasta symbolu naszej wielkiej kultury i państwowej ongiś potęgi”. Stwierdza on jednocześnie, że „wszystko piękno mej duszy przez Wilno pieczętowane”, że „uczyłem się tu przywiązywać, uczyłem się myśleć i uczyłem się kochać”.

Słów tych starczy, aby głęboką treść, na wieki niezapomniany sens dzisiejszej uroczystości zrozumieć. Niech idzie po Polsce, niech na zawsze dobytek w wszystkich stanie się wieść, że złożyliśmy tu w Wilnie u stóp Matki serce Wielkiego Jej Syna.

„SERCE SWE TAM NA ROSSIE KLADĘ...”

W WIGILJĘ BOLESNEGO DNIA

Niebo zawlokło się chmurami. Właściwie słońce jest. Tylko za chmur, zza ich przepierzeń cieniutkich

Józef Piłsudski¹⁾

¹⁾ Rzeźba kol. Jerzego Kaciszczewskiego, członka Związku Młodej Wsi.

od razu do razu promykami błyska. Patrzymy z Trzykrzyskiej Góry, z pod ramion białych krzyży, wzniesionych na miejscu meczetu, na miasto pod kopułą szarego nieba. Weszliśmy tu przed chwilą liczną związkową gromadką, by przypatrzeć się — Miłemu miastu... Góra zamkowa wypina się kopułą drzew ku górze, w dole szumi Wilejka. Dalej Wilja silnym wywijaniem grubego koryta opasuje Wilno od południa. Tu w dole stare miasto. Dalej, ku górze nowe. Katedra, kościół S-tej Anny, Ś-tego Jana... A tam, stamtąd od Rossy i dworca wjechali w szaleńczym raidzie, z pałaszami w rękę, ulani Beliny, by zająć w imieniu Józefa Piłsudskiego to miasto...

W skupieniu patrzymy po pagórkach zielonych, pierścieniem zamykających biel domów Wilna...

Na stokach góry trzykrzyskiej padły komendy; to kanonierzy tutejszych pułków artylerji wciągają armaty, by jutro z tej wysokości ogniem działowym obwieścić Polsce bolesną rocznicę...

NA ROSSIE

Idziemy przez miasto, zwiedzamy kościoły i uniwersytet. Tędy Marszałek chodził do szkoły, tu się uczył. Tam wmurowano tablicę na pamięć Jego ofiar... a jeszcze gdzieindziej wziął na się insygnia doktora honoris causa...

Idziemy drogą, którą jutro odbędzie pielgrzymkę Serce Wodza z trumną Matki. Wielkie transparenty w kolorze Virtuti Militari i Krzyża Walecznych. Z okien, z murów spływają czarne splachcie krepy... Kościół S-tej Teresy, gdzie spoczywają Serce Syna i zwłoki Matki... Droga idzie pod górę, wywija poprzec most cały w czarnej krepie, popod zielenią drzew w kwiecie wiosny.

Rossa...

Pod okapem gałęzi górnego cementarza rządy mogli tych, co to Wilno Komendantowi w prezencie tamtej wielkanocenej pory dali... Smolarek Jan... Strząska

BARTŁOMIEJ BIGORAJSKI

SZCZĘŚĆ, BOŻE!

(Dokończenie)

Długo jeszcze w noc gawędzili o wszystkim. Stęsknili się w chałupie za nim. Opowiadali mu o czym już dowiedział się od brata drogą ze stacji, nie przerywał, śmiał się, jak inni się śmieli.

Nieznacznie zapytał o Kolo. Podobno mieli kiedyś zebranie. Nawet jego artykuł czytali. Wkrąg się dzielił i rozmawiali, był rozradowany. Ciepłota ogromna zalała mu wnętrze, duszę.

Skoro świt zerwał się na równe nogi. Obejrzał oborę, stodołę, podwórze, drzewa urąbał z ochoty. Zaśmiał się słomą w oborze, zanim przyjdzie Marychna krowę doić. Dzień był słoneczny. Janek przystawał tu i owdzie, rozglądał się. Rzewność go jakaś ogarniała, a długi rząd rozrzuconych wszędzie chałup wydawał mu się dziwnie wyraźniejszy, bardziej przysiadły, swojski. Nagie drzewa, kałuże na drodze, popod chałupami, zielony mech na dachach, czerwone nóżki patrz-

cych pod słońce dzieciaków, wszystko zarazem takie codzienne, nowe.

Naraz któryś z sąsiadów zatrzymał się, przechodząc koło plotu, pokiwając głową, dla grzeczności spytał o zdrowie. Niekórzy wymieniali stacje, przez które przejeżdżał, podawali nazwiska znajomych lub krewnych, rozrzuconych daleko i wędrowali dalej do swych zajęć. Mile pozdrawiał znajomych, rad był za rozmowę. Pierwsze dni spędził jakby go nie było, był cieniem.

Nie wytrzymał tak długo. Pewnej niedzieli wybrał się do kościoła. Piechotą. Z powrotem drogą dołączył się do gromadki chłopaków, zdających z kościoła. Przywitał się, przyjęli go gwarem i urwali rozmowę. Jeno łoskot podkówek miarowo wybijał kroki po wystających kamieniach drogi. Nie ścierpiał:

— Dlaczego zebrania nie zwolujecie?

— Przecież ty będziesz zebranie zwoływał?! Rozmowa zesłała na inny temat. O zebraniu nie mówili między sobą nie do samej wsi.

Odtąd widywali ludzie Janka z Frankiem, żywo rozprawiających, to z Józkiem Kowalą, Stańkiem od Janów, z Jaworzakami, kiwali głowami, gestykulowa-

Karol... st. sierzant Nieznany... W szarym granicnie na zawsze wycięły się te krótkie, chłopskie nazwiska, bohaterstwem. Tamte dni śmierci, daty odejścia, zatrzymały przyrost lat. Pozbawiły gorzkiej starości. Oddały ich pokoleniom w wiekuistej młodości.

„Idziemy pod sztandarami, Ziemiąmi. W barwach regionów.

Pod baldachimem z białym orłem, nad czarnym granitem mauzoleum dźwięczą młoty kamieniarzy...

Jeszcze, gdy chodzimy po górze Rossy, jeszcze gdy odczytujemy z trudem wyłobienia napisu: „Sko-

Zdjęć z uroczystości wileńskich, zamieszczonych w powyższym artykule, dokonał kol. Edward Perskiewicz (Białostocki).

nał, grając na lirze¹⁾), kuja, wciąż kuja w dole młoty robocze...

CO W OSTREJ ŚWIECISZ BRAMIE...

Na skłonie tamtej ulicy porwał nas wielki, pospólny, huczący śpiew... W organowej muzyce ukonieniem zacisznej modlitwy pod złoty obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej, zabiły w niebo śpiewy:

...Królowo Anielska...

...Królowo Patriarchów....

...Królowo Korony Polskiej...

W oczach kręcą się łzy. Tyle już lat w opiece nad miastem świeci ten obraz w murze dawnej obrony...

„Związek Młodej Wsi w Białymstoku i Łodzi. Dalej kroczą Guchowianki.

A rok temu zaświecił na śmiertelnym łożu w rękach na zawsze odeszłego Komendanta...

¹⁾ Na grobie Władysława Syrokomli.

li, mieli zawsze o czem rozmawiać. Zosi zaniósł nową piosenkę, o którą się upominała, przepiewali we trójkę z jej siostrą. Podobała się bardzo. Chłopaki we wsi przycichli, medytowali, a że czasu jeszcze było sporo, wstępowali nieraz do Janka, do chałupy, o wieczór prawie rozlegał się blisko, po zapluciu przeciągły gwizd. Wtedy Janek chwycił czapkę i wybiegał. Jakby zaroilo się we wsi, a skądś niepostrzeżenie spłynął jakiś wiew, taki ciepły, bliski i szczyry.

Wieczorami Janek zaglądał do sąsiadów, znajomych, krewnych. Długo w wieczór ciągnęły się pogwarki, niezwykle, inne niż zawdy. Opowiadał wiele, malował słowami. Opowiadał o miastach, rzekach, górach, okolicach, które poznał i przyglądał się im, o ludziach, strojach, wsiach. Przed wszystkim niby w rzeczywistości kreślił i rysował wzniośle mury Wawelu, zwaly, piętrzące się od strony Wisły na wysokiej górze. Wisłę wijącą się jak niebieska wstęga.

Snuty się dzieje i sprawy ludzi, żywe czyny społeczeństw, gromad, historia i losy ziemi, tej naszej Ojczyzny, rzeczy niskie, znanych, swojskich. Zapalał mu się blask w oczach, zmieniał wyraz twarzy na wziankę o kolegach, przeżyciach w Uniwersytecie,

przemysłiwaniach, wspólnych zajęciach, dyskusjach, pogwarkach, postanowieniach i pracy przyszłej, gdzie w ogromie zagadnień i wielkiej miary ludzi i rzeczy jeden człowiek jest mało znaczącym, utartym prochem w przeogromnej machinie życia. Od tego prochu zależy taki lub zgoła odmienny bieg potężnej turbiny — państwa, zbiorowiska, gromady, wsi.

Wtedy niezwykle robiło się wokół, zdawało się, że zadumanie ogarniało wszystkich; oczy kierowały na glinianą podłogę sołtysowej izby, a wtedy chyliły się głowy. A Janek wciąż mówił o tem, co nabrał i przywiózł tu z sobą, aby to wygarnąć, przedłożyć, oddać.

Na zebranie przybyli licznie członkowie. Dziś Janek składał dokumentnie sprawozdanie z Uniwersyte- tu Wiejskiego. Potem zaśpiewali sobie, podał melo- dję, słowa, wnet je wszyscy uchwycili. Po śpiewie przystąpili do dalszych obrad. Ułożyli sobie i podzielili się tem, co może kto robić i jak. Rozeszli się podnieceni, radośni.

Zebrania odbywały się normalnie. Wędrowały ga- zety od ręki do ręki. Zawsze znalazło się coś do dysku- sji. Uchwalili na zimę, kiedy czasu moc, dokształcać

Lektyka z Sercem Józefa Piłsudskiego.

ULICAMI MIŁEGO MIASTA...

Ciągle, niestrudzenie, chodzimy temi ulicami...

Rojne są, po brzegi tysiącami głów wypełnione, ale jakże ciche. W zbrataniu jednej, smętkowej myśli idą obok siebie wojskowi, chłopcy w strojnych szatach regionalnych, robotnicy, górnicy...

Tu tak cicho, a przecież cała Polska w białe ściany Wilna zjechała, a przecież cała Polska wpatruje się wśród nocy w natryskiem reflektorów wybielone: kościół S-tej Teresy, Górę Zamkową i Trzy Krzyże, panujące nad miastem.

I JESZCZE JEDNO WIELKIE IMIE...

Nad miastem zamknęło się niebo okapem czarnych chmur...

Cale Wilno jest w tej chwili na Placu Marszałka Piłsudskiego.

Wysoko strzelają w śmiertelnej ciszy iskry rozbu-

zowanych ognisk. Gorzko padają tubalne słowa apelu poległych...

...Paprocki Wiktor...

...Kuśnierz Michał...

...Woźniak Józef...

Glucho warczą werble żaloby...

...Szczęśniak Stanisław...

...Dadacz Juljan...

...Lipiński Józef...

Glucho biją werble, spowite kirem. Twarde milczenie ścięło usta tysiącom. Skamieniały tłumy w bezruchu. Tylko na reflektorem wybielonym murze drga gałąź cienia, wywija się czernią w bieli, podnosi, opada, chwycie wielopalczastem odbiciem...

...Apel skończony. Jeszcze jedno wielkie imię...

Pierwszy Marszałek Polski, Józef Piłsudski...

Glucho biją werble żaloby... Zawahała się gałąź cienia na kościelnym murze, bolesnym strzępem ku dołowi zwisła, zneruchomiła...

Pioruny błysły z Trzykrzyskiej Góry... Grzmotnął w ciszę ulic salut 21 strzałów.

...Wianem głów, barwą regionalnych strojów trwa Młoda Wieś na trybunie przy głównym wale pochodu...

się, nikt ich do tego nie namawiał. Podczas zabaw coraz mniej wódki wychodziło, nigdy bicia nie spotykano, w święta i niedziele zabawiali się w piłkę, lub radzili w cieniu drzew.

Była niedziela!

Janek tego dnia był wesół i rad. Stał na swoim poletku, palcem wierzcił w pulchnej ziemi, pogwizdywał wesolo. Silnie rosły pomidory, ciemne liście świeciły się pod słońce. Zaglądał w liście zwijającej się kapusty. Fasola przesiłiła się. Z daleka dobiegł go wośły gwar. Maryla i Józek, idąc z pod lasu, zgarniali peorowców ze wsi.

Lustracja dzisiaj. Zaczynają od jego poletka. Dopadli do ogródka, obejmowali pieszczołliwie dłońmi rośliny, gładzili długie kity szczypioru. Przędownik z pękiem papieru w dłoni rzuczał pytania. Od Janka wyległa cała rodzina. Ciekawi skręcałi z drogi. Tak przechodzili od poletka do poletka, robili uwagi, sporządzenia, wszystko dokumentnie rozważając.

A gdy nad wieczorem wędrowali do Józka, na przeciw na drodze ukazały się konie Leonów. Przystanąłi, usuwając się z drogi. Janek klasnął w dłonie:

— Patrzcie, to Jadżka nasza. Jedzie już z żeńskie-go kursu.

Gwar się podniósł. Wóz się zatrzymał i Jadżka rozradowana, zeskoczyła na ziemię i całowała się z koleżankami, ściskając kolegom dłonie.

— Jak się macie. Ledwom was poznała. Jak z od-pustu. Dokąd to?

Witając się z Jankiem, potrząsnęła mu silnie dłoń.

— Pozdrowienia od znajomych z Uniwersytetu. Życzę ci owocnej pracy.

— Dziękuję!

— Ho! ho! Na ogródki, chociażem zmęczona, ale pójde z wami. Jakże, Janku, zdrowie po wycieczce do Szcyc?

Wnet zmieszala się z dziewczuchami, bo dawno się nie widziały, to i nowości się nacięła.

Siedzieli kołem przy Józkwem poletku, chociaż powynosił Józek ławy, woleli siedzieć na murawie. Przędownik oceniał jakoś zespołu, zanotowane błędy i niedomagania. Spowrotem idąc do wsi, gawędzili. Jadżka opowiadała o kursie. Janek od czasu do czasu

Wstęga Virtuti Military z nad Rossy śmignęły pod czarny strop nieba strugi reflektorowych światel...

W TEN DZIEŃ

Tego dnia słońce przypadało już na bezchmur-nem niebie.

Złota kurzawa gorącego przedpołudnia trwa nad nami, gdy stoimy długim wężem przy ul. Mickiewicza, gdy wianem głów, czerwienią i blaskiem regionalnych strojów trwamy na trybunie przy głównym wrodo-pochodu, na przecięciu Mickiewicza i Wileńskiej...

Zdaleka, zdaleka — szcęk kopyt. Głos megafo-nu o nabożeństwie w kościele 5-tej Teresy. O tem, że Prezydent Rzeczypospolitej..., że gen. Rydz - Śmigły... Padają komendy. Akurat wzdłuż Mickiewicza przy nas i po drugiej stronie ulicy KOP prezentuje broń... Znak, że ruszyli.

Znowu szcęk kopyt.

Jadą...

Otwiera pochód gen. Dąb-Biernacki. Za nim 1-sza dywizja legionowa z gen. Skwarczyńskim na czele. Poczty sztandarowe wszystkich pułków Armji Rzeczypospolitej. I ulani. I armaty. Duchowieństwo. Wieńce...

Lektyka z Sercem Józefa Piłsudskiego. Niosą ją uczestnicy walk o niepodległość z różnych okresów: bojownicy 1905 r., Legioniści, Peowiacy. Mała jest tr-na, kryjąca wielką Miłość. Miękko trwają drewniane styliska w oparciu na ramionach niosących. Z boków pod srebrnymi piorunami czapek znajome twarze generałów Norwida i Kasprzyckiego. Trzy pary koni ciągną lawetę, na której trumna Matki Józefa Piłsudskiego spowita w sztandar z białym orłem. Idą za trumną córki Marszałka. Prowadzą je gen. Rydz-Śmigły i Sosnkowski. Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Rząd z pre-mjerem Kościłkowskim. Sejm. Senat. Tysiące czapek wojskowych... Generalskie zabłyszczały srebrnem, oficerskie wypełniły wartem pochodu ulice. Legioniści, peowiacy, harcerze, górnicy śląscy...

Po bokach komendy prezentowanych broni. Nad nami warkot żelaznych ptaków. Wzleciały ku wyżom.

Podbiły się na lekkich skrzydłach do słońca. Płyną stalowemi krzyżami nad bolesną drogą.

MŁODA WIEŚ W POCHODZIE

Byliśmy do czasu szpalerem. Trwaliśmy nierucho-mo w pobok strugi idących. Teraz idziemy w naszej kolei, na naszym miejscu. Prowadzą kol. kol. Małski i Kamiński.

Przedem — wieniec od Związku Organizacyj Wiejskich. Kwiaty, zboże, zieleni. Prosty, drgający uro-dą pól w czasie wiosny — wian dla Wodza.

...Przedem — wieniec od Związku Organizacyj Wiejskich. Kwiaty, zboże, zieleni. Prosty, drgający urodą pól w czasie wiosny — wian dla Wodza.

Dalej kroczą Głuchowianki w barwach mazowieckich. Związek Młodej Wsi — Lublin. Związek Młodej Wsi — Wilno. Młoda Wieś Mazowiecka. Młoda Wieś Łódzka, Kielecka, Białostocka. Polesie. Wołyń. Małopolska.

Idziemy pod sztandarami. Ziemiami. W barwach regionów. Jesteśmy młodym zespołem, częścią pro-

dorzucał pytanie lub uwagę. Ciepły był wieczór. Od-prowadzili Jądkę do furtki i zaczęli się rozchodzić powoli do chatup.

Gruchnęła raz po wsi wiadomość, że gmina przy-jdzie wsi z pomocą przy brukowaniu drogi, jeżeli na-wiozą gospodarze kamieni i dadzą robociznę. Gmina zaś opłaci brukarzy. Niedawno gmina wybudowała szkoły we wsi. Budynek wygląda ładnie, widny z daleka, dlaczegożby nie opłacić brukarzy? Zebrała się rada gromadzka, zebrała się potem cała wieś. Droga ma-na, że na okolicie nie znajdziesz gorszej, doly, kałuże, błoto po każdym deszczu. Uradzili po metrze sześciennym kamieni z każdych trzech morgów. I rozpo-częła się zwózka, prostowanie drogi. Lupano kamie-nie. Zwijali się skrzętnie wszyscy.

Robota szła rażno. Młodzi wodzili rej w dowci-pach i przyśpiewkach. Sołtys z łaską w ręku kierował furmankami, które dowoziły piasek. Janek podawał do rąk brukarza kamienie. Chwytał z kupy poobciera-ne sobą glazy, wydobyte z ziemi, mało obchodzące ludzi i wszystkich kamienie, dzisiaj przerzucając przez tyle rak. Zwijał się, było ciepło. Słońce za chatupa-mi prażyło silnie. Rozpiął pod szyją koszulę, rozpiął

się na twarzy i czole. Tuż u stóp kładła się szeroka droga, ułożona twardo glazami polnych kamieni. Wprawna ręka brukarza kładł się kamień przy ka-mieniu, ubijał jeden przy drugim, zakrywał kałuże, błoto, doly. Lby kamieni błyszczały w ciepłe słonecz-nem, drgało nad niemi rozpalone powietrze, skrzyły się czarne kwarcy pod każdą chatą, płotem, każdym sadem, ogródkiem. Kilkadziesiąt rak przerzucały je-dne do drugich złoście bryły.

Słońce je złoćilo.

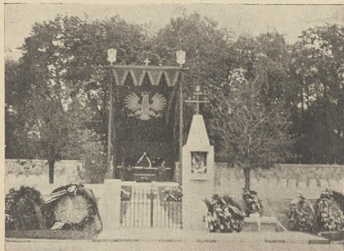
Janek odgarnął rękawem koszuli pot z czoła, z pierwszą webraną nieopisanem szczęściem, błękitami oczu chłonął, ludzi wieś... Tuż nad róniustień-ką drogą skrzyły się okna szkoły, a na tle zielonych sadów, obok błyszczały czarne dachy domu ludo-wego, mleczarni, spóldzielni, śpiechlerzy, piekarni, mly-na, wozorowych zagród.

— Szczęść, Boże!

Drgnął. Stał przed nim sołtys. Z pod krzacz-astych brwi śmiały się do niego sołtysowe, przyjaciel-skie oczy. Odpowiedział mu pełną szczerością swoje-go uśmiechu.

downiczą dalszych kadr pochodu Związku Organizacji Wiejskich. Idą za nami Koła Gospodyń, delegacje Wojewódzkich Towarzystw Organizacji i Kółek Rolniczych, Związków spółdzielni spożywców, rolniczych, zarobkowo-gospodarczych...

U Ostrej Bramy wrył nogi w bruk ognie działowy. Skamieniała cisza... Tylko nad miastem hucają gromy

...Rossa... Szare tablice nagrobków. Czerwień baldachimu nad mauzoleum rozpięta...

101 strzałów armatniego salutu. Na znak, że Serce Woźdza spoczęło z Matką wśród żołnierzy, co Mu Wilno w prezencie oddali. Znowu idziemy. Białą w słońcu drogą. Pod kępami zieleni, pod kirem transparentów żaloby.

Rossa... Szare tablice nagrobków. Czerwień baldachimu nad mauzoleum rozpięta. Idzie nasz wieniec

między inne wiany... Złocą się w słońcu kłosy wpięte w zieleń. Ze zbóż kłoczyspolitej.

NIEMASZ TU ŚMIERCI...

Krótkim rzutem oka obejmujemy cmentarzyk. Wszystko to jak w polu. Z kapliczki mauzoleum uśmiecha się słodka twarzą Matka Boża. U stóp czarnej płyty — biel kwiatów.

A przez mur, poprzez szare cegły, górą wywinęły się nad granitami szarych tablic śmierci — kwitnące gałęzie... Wyżej przeszły w gęste kłęby zieleni, jeszcze wyżej w błękit i śpiew ptaków. Najgórnij—w samo słońce...

Kto mogąc wybrać zamiast domu
Gniazdo na skatach orte, niechaj umie
Spać, gdy żrenlice ezerwone od gromu
I slychać jęk szatanów w sosen szumie.
Tak żyłem¹⁾

Nad Rossą — wiosna.
Niemasz tu śmierci!

Ludwik Stańczykowski

¹⁾ Napis na płycie granitowej mauzoleum na Rossie.

Gromado!

Nie rzucim ziemi ani chat,
Nie pójdziem znów za morza.
Tu wzrósł nasz ojciec i nasz dziad,
Tu szumią nasze zboża.

Choć grzbieit się chyli w doli zlej —
Nie rzucim ziemi swej!...

Daliśmy Tobie pot i krew,
My syny, córy Twoje,
Z tego wyrośnie dla nas zew,
Wytrąsą jasne zdroje.

Z źródeł tych nabierzemy sił,
Zmyjemy z oczu pył!...

Nie będziem dłużej gnuśnie stać.
Świt już nam bieli czoła.
Już się gromadzi nasza brać —
Ziemia do czynu woła.

Pójdziem na odzew wsiowych nut
My, ziemi polskiej lud!...

Zaciśnieni mocno dłonie swe,
Razem pójdziem w pole,
Wyplenim wszystkie chwasty zle,
Te osty i kąkole.

Żaden ich kwiat nie zwiedzie nas,
Gdzie szumi kłosów las!...

Za trud, co w nasze pola wrósł,
Powstaną znów legjony.
Czyn będzie gromy w sobie niósł,
Poderwie miljony.

Za trud ten nie chce nikt wziąć win —
Wygladzi wszystko czyn!...

Nie rzucim ziemi ani chat,
Nie pójdziem znów za morze.
Już się świtaniem płoni świat,
Budzą nas krwawe zorze.

Nie wolno dłużej biernie stać —
Ustysz nas, młoda braci!...

Jan Szadkowski.

Silne lotnictwo to potęgą państwa!

Rozbudowę lotnictwa i obronę przed gazami prowadzi w Połsce L.O.P.P.

URZĄDZAJMY GMINNE WYSTAWY HAFTÓW

Jak to pięknie, że nareszcie w naszym „Siewie Młodej Wsi” zaczęto szerzej pisać o sprawach kobiecych.

I nie tylko pięknie, ale i dobrze! Pięknie dlatego, że wiele przez to można będzie istotnie piękna wsi przysporzyć, a dobrze — że znajdują tutaj wszystkie czynniejsze koleżanki wspólną swoją myśl i wspólny czyn! Dlatego też sądzę, że na wezwanie „Zośki” z kutnowskiego do tego wysiędgu myśli, w poszukiwaniu najwłaściwszych form dla naszej pracy, staną nie tylko „Szyeanki”, nie tylko „staruszki” ze szkół rolniczych, ale całaśka Związkowa Gromada, po to, by do naszych chłopskich chałup nie tylko więcej wpadało jasności tego słońca bożego, ale i światła wiedzy i kultury, a z nimi zadowolenia duchowego.

Ponoć jak człowiek znajduje się w pięknym otoczeniu, wśród kwiatów i wśród śpiewu, w czystym i schludnym domu, to i sam przez to staje się lepszy, czystszy i kulturalniejszy. Trzeba więc, tak ja sobie myślę, zabrać się do tego, żeby te wyżej wymienione warunki do naszych chałup wprowadzić i przez to wpłynąć na podniesienie się smaku i wymagań estetycznych naszych rodzin.

Gdy o tem myślę, to przedewszystkiem zastanawiam się nad tem, co właściwie dotychczas najwięcej nasze koleżanki wyłącnie dla siebie robią, czemu najchętniej i najczęściej się oddają, i tu odrazu rzuca mi się głową odpowiedź: haft! Tak, prawda, haft, toć ja sama z jakąś ochotą wysiaduję w długie zimowe wieczory z igłą w rękę nad jakąś makatką... i wiem, że wiele, wiele koleżanek robi tak samo!

I takie piękne powstają z tej pracy twory, że aż dusza się raduje!... Gdy odwiedzałam nieraz znajome koleżanki i gdy one na moją namowę zaczęły z szuflad wyciągać swoje różne, pracowicie wykończone hafty, to oczu oderwać nie mogłam, by nadziwiwać się nimi dosyta... Jaka więc szkoda, że tego nie mogą zobaczyć wszyscy.. ba, coż kiedy nawet we własnym domu chowa się często te rzeczy do szuflady, by nie niszczyły się na wilgotnej ścianie iży.

Czytając nieraz artykuły innych koleżanek w „Siewie Młodej Wsi” — myślę coby tak na początek udało się u nas w gminie czy na powiecie zrobić?

I doszłam do przekonania, że właśnie powinniśmy urządzić *gminne wystawy prac dziewcząt* w zakresie zdobnictwa i haftów — nie specjalnie przygotowanych, tylko tych właśnie, co do tej pory mamy zrobione; a więc například: piękne makatki, ręczniki, obrusy, firanki, serwetki czy nawet wycinanki, lub malowanki i t. p. rzeczy. Wszystko to byłoby w umówionym dniu dostarczone do jakiejś sali, umieszczone odpowiednio na ścianach, czy stołach, z przypiętymi kartkami z nazwiskiem właścicielki.

Niechby wszyscy zobaczyli to, co mamy już w tej chwili. Dobrze byłoby, gdyby wystawy te urządzane razem z odbywającymi się zjazdami gminnymi Kół M. W., bo na takim zjeździe znajdują się te koleżanki, co przywoziły swoje prace i będą też takie, co do tego jeszcze się nie zabrały — w tym wypadku te drugie dużo mogłyby skorzystać. Zresztą przez wspólne oglądanie, wymienianie zdań co do kolorów, motywu czy wzoru i samej technicznej roboty danego haftu, nauczyć się możemy wiele: boć nie w każdym domu znajdują się takie same robótki, te same motywy i jednakim sposobem robione! To też i to nawet, które wiele robót mają już w swym domu, rozszerzą swe wiadomości z tej dziedziny. Przytem motywy i sposoby wykonania najładniejsze i najczęściej spotykane, można by rozpowszechnić (naprz. drogą konkursu) i stworzyć w ten sposób hafty o właściwościach regionalnych danej okolicy.

Czyż nie warto byłoby zrobić tego? Pomyślcie i zabrawszy się do roboty corychłej, organizujmy jako pierwszą naszą wspólną pracę, wystawy gminne bądź w czasie walnych zjazdów gminnych, lub oddzielnie. Nie szczedymy trudu nad upiększaniem naszych mieszkań wiejskich, z którymi życie nasze jest tak ściśle związane, a które tak wiele pozostawiają jeszcze do życzenia.

Stacha Łukasiakowa
z kutnowskiego.

CO MOŻNA ROBIĆ W SEKCJACH KOLEŻANEK W MAJU?

1) Urządzić wycieczkę do sąsiedniej sekcji koleżanek, Kola Gospodyń, Przedszkola, Szkoły Rolniczej, Ośrodka Zdrowia, Zespołów P. R., — zobaczyć, jak pracują, porównać z tem, co się u siebie robi.

2) Zbierać i suszyć wczesne zioła lecznicze.

3) Zorganizować konkurs higieny: *Czystość w chacie wiejskiej*.

4) Zorganizować konkurs kwiatów doniczkowych

5) Wyhaftować bluzkę lub spódniczkę.

6) Zbierać zioła lecznicze i suszyć je.

7) Zająć się małymi dziećmi (w niedzielę po obiedzie urządzić zabawę z nimi).

8) W dalszym ciągu zajmować się ogródkami kwiatowymi i warzywnymi.

9) Organizować powiatowe kursy higieny i ratownictwa.

CO CZYTAĆ

W ZWIĄZKU Z PRZEPROWADZANEM KURSAMI KROJU I SZYCIA

„Bielizna dziecięca”. Praktyczne wskazówki, formy i t. d. bardzo szczegółowe i dokładne — 1 zł.

„Wyprawa panny młodej”. Gały szereg form bielizny osobistej pościelowej i t. d. — 1 zł.

„Białe hafty”. Wzorki i zastosowania różnych ściągów praktycznie — 1 zł.

„Hafty kolorowe”. Zastosowanie ściągów i wzorów z uwzględnieniem haftów ludowych — 1 zł.

„Pranie, prasowanie i czyszczenie”. Praktyczne wskazówki prania i prasowania różnych rodzajów materiałów oraz wywabianie plam — 1 zł. Wydawnictwo „Bluszczy” ul. Solec 87.

„Podręcznik kroju” — 4 zł. Pierwsze podstawy nauki kroju, bardzo przystępne i łatwe wskazówki nauki szycia.

CO CHCE ZDOBYĆ I-szy KURS ŻEŃSKI W GŁUCHOWIE

Mazowiecki Uniwersytet Wiejski w Głuchowie.

Tak odniedawna obija się to zdanie o nasze uszy. Zaciekawia nas ono pewną nowością, bo choć o uniwersytetach już słyszeliśmy, ale o ogólnych wiejskich, a nie specjalnych dla danej ziemi.

Mazowiecki Uniwersytet w Głuchowie ma za zadanie kształcić dzieci Mazowsza, ziemi, która jest najbliższą serca Polski, stolicy i która zachowała swój odrębny charakter, zwyczajnie i obyczajnie. Sam Głuchów jest typową wsią polską, wolną od naleciałości miast, z dumną przeszłością dziejową i dlatego najbardziej odpowiednim miejscem dla kuźni serc wiejskich. Uniwersytet ma zadanie budzenie człowieka i szukanie dróg, które mają wieść do szczęścia osobistego wsi i państwa. Uniwersytet chce, by te szeregi młodzieży, które się w nim znajdują, odrodziły się, wyrobiły w sobie własny światopogląd i stały się działaczami społecznymi na terenie wsi.

Jedna gromadka młodzieży męskiej już ukończyła kurs i poszła w życie, a teraz rozpoczęła pracę nad sobą młodzież żeńska. Kurs żeński chce zdobyć potrzebę i umiejętność pracy nad własnym charakterem i dla dobra wsi przez samowychowanie i samokształcenie. Chce on zdobyć, posiadać prawdziwą świadomość historycznej przeszłości polskiej, by budzić niepodległość wewnętrzną chłopca naszego, żeby ten odegrał właściwą rolę w życiu państwa... Dziewczęta zastanawiają się nad odpowiednimi stanowiskami, jakie powinny zająć w pracy społecznej przy odbudowie wsi polskiej. Wiedzą one,

co powiedział Marszałek, że lepszego jutra wsi nie można ani wymodlić, ani wyzebrać, lecz że trzeba pracować i przygotowują się do tej pracy zbijając.

Kursistki po skończeniu uniwersytetu, mają budzić to zrozumienie, że wieś musi posiadać dużą ambicję i własnym wysiłkiem zdobyć się na to, by być fundamentem w państwie. Czas już się otrząsnąć z ciemnoty i bierności. Musimy zrozumieć potrzebę organizacji jednej, a silnej, która by umiała bronić swych interesów i upominać się o właściwe prawa. Wieś polska musi się tak silnie złączyć, by tworzyła twardy cement, o któryby się rozbiły wszelkie zakusy innych warstw żerujących na wsi naszej.

Niestety, do tego cementu nam daleko, bo dziś jeszcze jesteśmy ziarenkami piasku, żyjącymi każde sobie, gdzieś niedziedzi dopiero połączeniem w małe bryłki. Uniwersytet ma dać kadry oficerów chłopskich, którzy mają poprowadzić masę po właściwej drodze. My, przodownicy i przodownice, powinniśmy prowadzić pracę w organizacjach młodzieży wiejskiej czy też starszych, powinniśmy umieć bronić na każdym kroku swych praw, budzić ducha wolności, ambicję i wiarę w swe siły.

Nie wiemy, czy wszystkie zdobędziemy to, czego pragniemy zdobyć cały kurs żeński, lecz wszystkie jesteśmy wierne idei Wielkiego Przodownika Adama Skwarczyńskiego i całe życie będziemy pracowały dla odrodzenia wsi polskiej.

Leokadia Marciniakówna,
Głuchowianka.

O NASZ STRÓJ GODOWY

Pięknie wyglądają na zjeździe barwne stroje koleżanek. Patrzymy i odrazu poznajemy krasne mazowieckie panny, poważne kurpianki, szumiące faldzistemi spódnicami księżczki.

Już to trzeba przyznać, że nasze koła nie miało sobie nieraz zadaty trudu, by swe stroje skompletować i ożywić. Na Wołyniu był czas, że prawie już zanikały, pracownie wyszywane lub tkane w czarne lub czerwone pasy na rękawach koszuli. W zeszłym roku, gdy kolo z Antonowem przyjechało na wystawę wołyńską do Warszawy i inscenizowało wieczornice, przyjemnie było patrzeć, jak starannie wszystkie szczegóły męskich i kobiecych strojów były dobrane. Miejskie strojniste nieraz ostatni grosz wydają, ba, głodują, by sobie kupić torebkę, pasującą do pantofelków, kapelusik harmonizujący z sukienką, czy płaszczkiem, panowie też umieją dobrać sobie garnitury w odcieniu ze skarpetkami, koszule i krawaty zgodne z marynarką.

Trzeba przyznać, że o ile jest zachowany odpowiedni umiar, gdy te rzeczy nie rzucają się krzykliwie w oczy, gdy nie są zbytkiem nad stan, to dobrze świadczą o zamilowaniu właściciela do porządku i starania. Dawniej na wsi po stroju sąd wydawano o gospodarzu i gospodyni. Jakże dostojnie wyglądały nasze matki i babki w sztywno rurkowanych czepkach, w plisowanych sutych spódnicach, w pasiastych za-

paskach. Dziś innej hojdujemy modzie. Przecie, gdy na jakąś „reprezentację” się wybieramy, gdy chcemy podkreślić nasz wsiowy charakter na zjeździe, dożynkach, obchodach, sięgamy do zamęzstych skrzyń po te rzeczy dawne, lub nawet pracownie szyciemy sobie strój nowy, ale na dawną modę. Lecz nieraz się zdarza, że czy to brak czasu, czy myśli wpływa, że nie opracowujemy dokładnie szczegółów i zamiast wyglądać ładnie, zwłaszcza dziewczynki, robią kiepską maskaradę. Bo powiedziecie sami, czy może się podobać krakowianka w gorsiecie i w szarym berecie na ukarbowanych włosach, albo wołyńianka w wyszywanej koszuli i pantofelkach na wysokich obcasach, gdy cały charakter stroju wymaga — wysokich butów. Coś tak jak „kolega” w sukmanie, i złotych półbutkach.

Zdaje mi się, że warto się nad tą sprawą poważnie zastanowić, zwłaszcza, gdy na różnych uroczystościach z powodu niewłaściwego ubioru wygląda się niepoważnie. Trudno się dziwić, że gdy można kupić sukienkę ze sztucznego jedwabiu za kilka złotych i móc ją sobie po kilku włożeniach znowu odmienić, ufarbować, przerobić, w kąć idzie piękny samodziół, z którym tyle jest roboty i trzeba go nosić całe lata bez odmiany. Choć gdyby tak nasze dziewczęta zechciały uwierzyć, ile im bardziej do twarzy w ich wsiowym stroju, który tworzył się przez długie wieki w stałej dążności z jednej strony do podkreślenia

urody, z drugiej do przystosowania się do miejscowych warunków¹⁾, wykorzystania materiału²⁾, jak wszak pięknie o artyzynie pracowitych rącek trzymanych góralskie parzenice, wołyńskie i poleskie hafty. Gdyby tak koleżanki przekonały kolegów, że koło odziane w jednolity strój swój rodzimy wspaniale się prezentuje — no, i gdyby tak wzięły pod uwagę, że nawet teraz, te prawdziwie rasowe tkaniny, zapaski,

¹⁾ Np. buty konieczne na wołyńskie błotniste drogi.

²⁾ Welna, len — kolory sukman odpowiadają trzymanym w danych stronach barwom owiec.

hafty mogą stać się przedmiotem zbytu, że gdy w miastach modne się stało wiejskie płótno i strojniesznie bylejaką mają kłopot, jaki sobie wybrać fason i ozdoby, które tkąc i wyszywać mogłaby wieś — to możeby zdecydowały się na stworzenie nowej „mody“ wsiowej.

Trzeba tylko włożyć dużo chęci i zapalu, obmyśleć wszystko od chusteczki na głowę, po wysokie buty, czy sznurowane trzewiczki, może coś nie coś unowocześnieć, dodać własnego artystyzmu, ale pilnie bacząc, by utrzymać harmonię i styl danej okolicy. Wówczas będziemy mieli jedyny i odrębny strój godowy.

Z. D. Kańska

PZYJMOWANIE NOWYCH CZŁONKÓW

Gdzie jest takie Koło Młodzieży, które nie skarżyłoby się na to, że pewien odsetek nowoprzyjętych członków po ledwie kilkutygodniowym przynależeniu do Koła odpada, że trzeba tych niedawno zapisanych wykreślić z listy, gdyż zakłócają porządek w organizacji?

PRZYCZYNY

Dlaczego tak jest?

Dlatego, że niedostatecznie lub zgoła źle przygotowuje sobie Koło kandydatów na członków. Oto zapisuje w swoje szeregi pierwszego lepszego zgłaszającego się, nie pytając, czy ten nadaje się do Koła Młodzieży. I jaki z tego pożytek? Ze tacy członkowie nie sprawiają organizacji radości, o tem dłużej pracujące Koło Młodzieży już chyba się przekonało! Przysłowie: „co nagle, to po djable!“, — także w tym wypadku ma swe zastosowanie. A niestety, niektóre Koła Młodzieży, hołdując nieuzasadnionej ambicji posiadania jaknajwięcej członków bez względu na ich wartość, nie umiały sobie zdać sprawy z tego, że nie liczba, ale jakość stanowi o wartości Związku Młodej Wsi.

Trzeba się więc zastanowić, jak to sprawić, by tylko dobrych członków mieć w swoich szeregach. Chęć podać pewien sposób, jak należy sobie kandydatów na członków przygotować i jak powinno się odbywać przyjmowanie nowych, już przygotowanych członków.

OKRES PRÓBY

Zgłasza się ktoś z wnioskiem o przyjęcie. Nie należy zapominać o tem, że im łatwiejszy dla kogoś będzie dostęp do Związku, tem przyjmowany będzie mniej cenit daną organizację. Dlatego należałoby ten dostęp utrudniać, przynajmniej tak dalece, jak tego wymaga regulamin i dbać o to, by kandydat wszelkie formalności, związane z przyjęciem, wypełnił jaknajdokładniej. Bo kto je sobie lekceważy w czasie kandydowania, ten później za nie będzie miał uchwały Zarządu i Koła. Zważać też trzeba na to, by kandydat już samą kartę zgłoszenia do Związku wypełnił należycie, a ra-

zem z jej oddaniem wpłacił wpisowe, ustalone na Walnem Zebraniu Koła; kto bowiem ociąga się z zaplaceniem wpisowego przy samem zgłoszeniu się, ten później nie będzie prawdopodobnie regularnie płacił składek miesięcznych, a tem samem wprawi w kłopot skarbnika Koła.

Po otrzymaniu wypełnionej karty zgłoszenia, Zarząd Koła winien kandydatowi zaraz oświadczyć, że odąd ma prawo korzystać z wszelkich urządzeń Związku. Gdy przez pewien okres czasu (do 3 miesięcy) kandydat zapozna się dokładnie z regulaminem Koła oraz z ideą i organizacją Związku Młodej Wsi i będzie wypełniał gorliwie obowiązki członkowskie, wówczas może on być przyjęty do grona Kolegów i Koleżanek. Natomiast opuszczanie zebrań i zajęć obowiązkowych powinno pociągnąć za sobą unieważnienie zgłoszenia tegoż.

Nie żałujemy takich, którzy już jako kandydaci nie mogą okazać silnej woli w spełnianiu obowiązków, czekających na nich w przyszłości. Kandydaci, którzy spełnił należycie swe obowiązki w okresie próbnym, przez Koła winien wyegzaminować z regulaminu Koła i broszur organizacyjnych.

AKT PRZYJĘCIA DO KOŁA

Na zebraniu, na którym mają być przyjęci nowi członkowie, akt przyjęcia powinien być punktem najważniejszym, by tą drogą wyrzec na nowych i starszych członków należyte wrażenie. Każde Koło Młodzieży winno mieć własny ceremoniał przyjęcia, niezależnie od uroczystej przysięgi na sztandar związkowy na Zjazdach sąsiedzkim, powiatowym, czy wojewódzkim.

W ten sposób przygotowani i przyjęci do Związku Młodej Wsi członkowie zapamiętają dłużej chwilę, w której stali się rzeczywistymi członkami, a przynależność do Związku będą poczytywali za zaszczyt.

Tacy związkowcy będą zawsze stali na straży honoru sztandaru związkowego.

Feliks Witulski.

KOLEGO!

Wpłać przekazem rozrachunkowym, który dołączamy do N-ru 20 „Siewu Młodej Wsi“, prenumeratę za drugi kwartał b. r.

Nie zwlekaj!

Niewpłacenie na czas prenumeraty może spowodować przerwanie wysyłki Organu Związkowego.

Pamiętaj o tem!

UZNAJĄCIE NASZE PRACE W P. W.

Poważnym brakiem w pracach Kół naszego Związku jest niemożność prowadzenia właściwej akcji Przystosobienia Wojskowego, jak to jest np. w Zw. Strzeleckim. Powiat kutnowski należy do tych powiatów, gdzie od kilku już lat chciano przystąpić do pracy P. W. Jednak bez skutku.

Zgłaszaliśmy od trzech lat wykazy pragnących ćwiczyć w P. W. członków K. M. W., ale zawsze ze strony władz znalazły się powody, dzięki którym na-

ODROZCZENIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ

W sprawie odroczenia służby wojskowej, względnie ulgi 5-miesięcznej służby wojskowej, władze wyjaśniają, co następuje:

Odroczenie terminu odbycia służby wojskowej może być udzielone:

- 1) jednemu żywicielowi rodziny;
- 2) właścicielom odziedziczonych gospodarstw rolnych;
- 3) osobom, odbywającym studia teoretyczne, t. j. rzeczywistym słuchaczom wyższych zakładów naukowych (do 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą lat 23, względnie lat 25) oraz uczniom ostatniej klasy, względnie ostatniego kursu średnich zakładów naukowych, państwowych lub równouprawnionych z państwem (do 1 lipca roku kalendarzowego, w którym kończą lat 22);
- 4) uczniom terminującym w rzemiośle u majstrów w przedsiębiorstwach fabrycznych, albo odbywających naukę handlu na podstawie zawartych umów o naukę.

Prośby o udzielenie odroczenia — względnie ulgi 5-miesięcznej służby wojskowej, o której mowa powyżej, powinny być wnoszone najdalej do 14 dni po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej (kat. A).

Władzami właścicielami do rozpatrywania podań o odroczenie czynnej służby wojskowej, są powiatowe władze administracji ogólnej, w których w listach poborowych wpisany jest poborowy, na terenie zaś m. st. Warszawy — komisariat rządowy (wydział wojskowy). W tym roku kalendarzowym, w którym poborowy kończy 23 lata, nie może on uzyskać odroczenia służby wojskowej z tytułu jedynego żywiciela rodziny lub z tytułu odziedziczenia gospodarstwa rolnego; może natomiast uzyskać ulgę 5-miesięcznej służby wojskowej.

CIEKAWY NOWINY

— Dziwna choroba opanowała pewną dziewczynę w Luizjanie (Stany Zjednoczone A. Pól.); mówi ona bez przerwy i doktorzy żadnymi środkami nie mogą powstrzymać potoku słów, płynącego z jej ust. Dziewczyna ta była zupełnie normalna i spokojna, ale podczas ostrej grypy zaczęła nagle mówić. Mówi jednak nie tylko bardzo rozsądnie, ale czasami nawet wspaniale na przeróżne tematy i zagadnienia poważne. Złosiłwi twierdzą, że nie jest to nie normalnego... u kobiety.

— Na granicy francuskiej schwymano szpiega, który miał malutki aparat fotograficzny, wmontowany w łaskę spacerowa. W Nowym Jorku przez długi czas szpieg pewnego państwa europejskiego pracował zapomocą okularów rogowych, w których umieszczony był aparat. Jedno dotknięcie okularów w pewnym miejscu wystarczyło do dokonania zdjęcia. Szpieg, który udawał krótkowidza, przypatrywał się poprostu uważnie interesującemu go obiektowi;

szere zespoły nie rozpoczynały pracy. Niezrażeni jednak, w ubiegłym roku w jesieni zgłosiliśmy dwie najsilniejsze drużyny z Kół Pleckia-Dąbrowa i Złeszyn. Długo czekaliśmy na odpowiedź, ćwicząc w międzyczasie zespoły we własnym zakresie, przez podoficerów naszego Związku, aż wreszcie Powiatowa Komenda odpowiedziała ustnie, że nie możemy być przyjęci, ponieważ organizacja nasza nie jest przez władze miarodajnie przewidziana w pracach P. W. A na nasze oświadczenie, że my sami to będziemy robić, powiedziano nam, że tego robić nie wolno. Z konieczności musieliśmy prace w tym kierunku powstrzymać, mimo rozgoryczeń oddziałów.

Przyszedł jednakże czas, że nadarzyła się okazja do zupełnego legalnego ukazania naszych drużyn i poszczególnych ich poziomem wyszkoleniem i tężyzną fizyczną. Nie zawahali się nasi kolezdy, by zamiast karabinu wziąć do ręki grubą kij i wykonywać nim chwytaki, jak prawdziwym karabinem, gdy przyjdzie nam wystąpić publicznie, zaprezentować się jak trzeba! Okazja nadarzyła się wkrótce. Od kilku lat Związek Strzelecki z powiatów Kutno i Łęczycza, z racji Imienia Józefa Piłsudskiego, w dniu 18 marca urządzał zawody marszowe drużyn, połączone ze strzelaniem na półmetku marszu na trasie Łęczycza — Kutno (24 kilometry). Udział w zawodach brały drużyny wojskowe 37 pułku piechoty, Związku Strzeleckiego, Związku Rezerwistów, Straży Pożarnej z obu powiatów, zaś w roku bieżącym Powiatowy Związek Młodej Wsi w Kutnie, na zaproszenie władz Zw. Strzeleckiego i P. W. wystawił również dwie drużyny z Kół z Pleckiej-Dąbrowy i Złeszyna, gdzie właśnie ćwiczą P. W. Ogółem stanęło do marszu 27 drużyn, które podzielono na trzy kategorie: „A” — wojskowe, „B” — rezerwiści, „C” — przedpoborowi. Związek Młodej Wsi wystawił jedną drużynę w grupie „B” i jedną w „C”.

Wynik marszu dla naszych drużyn związkowych okazał się nadspodziewanie dobry. Drużyna z Pleckiej-Dąbrowy zdobyła drugie miejsce w kat. „B” i flower jako nagrodę (w strzelaniu drużyna ta osią-

niły poprawiając okulary, w ten sposób wprawiał w ruch mechanizm fotograficzny, dokonywał zdjęcia. Dzięki temu pomysłowi udało się podobno szpiegowi sfotografować wiele ważnych dokumentów i przedmiotów.

— Nowe praktyczne wynalazki, naprzykład: okulary z nieltukącego się szkła. W samochodach szkło takie używane jest już od dawna, ale dotychczas nie umiano zrobić szkła, które byłoby zarazem cienkie, odpowiednio oszlifowane, a jednak nieltukące się. Pewnej firmie w Bostonie (Ameryka) udało się wyprodukować takie okulary. Można nawet uderzać w nie młotkiem. Wynaleziono też „chemiczny lód”, który umożliwił szlifierkę nawet w lecie. Smarując się poprostu tą nową substancją drewniana podłoga i mimo upałów pozostaje cały rok „lód”.

— Stan liczebny wojska Rzeszy Niemieckiej wynosi: 650 tysięcy ludzi w wojsku stałym, 200 tysięcy ludzi w obrotach pracy (prawie to samo, co wojsko), 120 tysięcy w militarzowanej policji. Razem 970 tysięcy ludzi w formacjach regularnych. Do tego dochodzi: milion i dwieście ty-

gnęła pierwsze miejsce za wojskiem), a drużyna Zleszyn zdobyła siódme miejsce w kat. „C”, ale pierwsze miejsce za drużyn kutnowskich, poziomem i prezencją nie ustępując w niczem innym drużynom Związku Strzeleckiego. Zwrócić to powszechną uwagę zebranych i było doskonałą reklamą dla naszej Organizacji.

Sądząc że gdyby nasze Powiatowe Związki częściej i na wszystkich powiatach brały udział we wszystkich zawodach sportowych i świątch P. W., a jednocześnie nasze Władze Związkowe od góry

przez czasopisma i pertraktację wywierałyby odpowiedni wpływ na czynniki miarodajne, udałoby się nam wreszcie przełamać dzisiejsze trudności i moglibyśmy wypełnić ten brak, który tak poważnie w terenie odczuwamy. Przykład naszego powiatu może posłużyć innym. Musimy ogólnie zrozumieć, że nie należy biernie wycekiwać, lecz stawać do pracy, do wysiłku, bo tego od nas wymaga nasza ambicja organizacyjna, a także dobro Państwa, którego obrona jest naszym pierwszym obowiązkiem.

Zygmunt Łukasiak

W CUDZYCH OCZACH

„Chłopskie życie gospodarcze” (Nr. 10) w artykule „Front ludowy... z endekami” tak się lęka o sojusz Witosza z Paderewskim i Hallerem:

„...Do uszu chłopskich doszły jakoweś wieści o „Frontie ludowym”, o tem, że to niby chłopi i robotnicy mają się połączyć w jedno, by wspólnie bronić resztek zdobytych praw i razem walczyć o nowe prawa dla świata chłopsko - robotniczego”.

Chłop godzi się z tem. Ale nie umie on myśleć samodzielnie, więc na pomoc spieszą mu działacze polityczni, tłumaczący mu, że chłopi nie mogą się łączyć z robotnikami, że „Front Ludowy” istnieje, ale na jego czele stoją Witos, Paderewski i Haller.

Jednocześnie organizowane są ludowe zebrania, na których mówi się, że jest 5 minut przed 12 i że na wiosnę będzie zmiana. Daje się chłopom antypaństwowe ulotki, nawołujące do buntu w wojsku, łącząc dzisiejszych dostojników państwowych i wychwalając emigrantów politycznych z Witosem na czele. Działacze mówili naprzód o tem, że na Wielkanoc będą się chłopi dzielić z Witosem jajkiem. A gdy to nie nastąpiło, obiecują: „poczekajcie, mieście cierpliwość. Może po robotach wiosennych, po zasadzeniu kartofli znacznie się... zważanie Polski przez endeków po chłopskich grzbietach”.

Tak „pracuje się” w Wielkopolsce i „tu i ówdzie” w woj. krakowskim: „Ten sojusz z endekami, z Paderewskim i Hallerem ma zbawić chłopów, a wszyscy chłopi muszą koniecznie w to zbawienie uwierzyć, a kto ośmieliłby

się myśleć i mówić inaczej, ten jest skończonym komunistą, a nie prawowiernym ludowcem”. Chłop zaś nim zajęcie w tej sprawie stanowisko, winien się zastanowić, bo robotnicy a endecy to różnica. Bo wodzowie endecy — to „ludzie bogaci, wiecey obszarnicy i kapitaliści miejscy. Prawie wszyscy ludzie zamożni to ideowi zwolennicy narodowców, to ich szlak główny”...

Po dalszych wywodach, podkreślających różnicę dzielącą chłopą od endecji — tak pisze autor:

„Przypuśmy na moment, że ów nieprawdopodobny Front „ludowy” z Witosem, Paderewskim i Hallerem doszedł do skutku, że jakimś cudem chłopci dali się otumanąć i zaprowadzili w państwo ludowo - narodową władzę.

Już dziś można przewidzieć, że to zwycięstwo chłopów przy boku endecji byłoby największą klęską ruchu ludowego, a zarazem bardzo poważnym zachwianiem naszej państwowości. Dlaczego? Odpowiedź zupełnie prosta: gdyby chłopci ciężkim wysiłkiem zaprowadzili władzę chłopsko-hallerowską, to chyba mieliby prawo domagać się polepszenia chłopskiej doli. Ale przy obecnem położeniu gospodarzem w kraju żadna władza, chociażby najsiłniejsza, nie zdola poprawić bytu chłopów i robotników, jeżeli się nie zobędzie na gruntowne reformy ustrojowe. Równocześnie nie możemy się ludzi, by endecy, będąc przy władzy, zgodzili się na takie reformy ustrojowe, któreby godziły w interesy ich przywódców (ludzi bogatych).

Kiedy więc po pewnym czasie chłopci przekonają się, że zmiana na lepsze nie nastąpiła, to ten ludowo - narodo-

sięcy milicji brunatnej i czarnej i 300,000 Grenchutzu (Związek Rezerwistów).

— Oryginalne zawody samochodowe odbędą się w księstwie Murat (Francja). Uczestnicy otrzymają przed wyruszeniem do biegów zapieczętowane koperty, w których wskazana jest najbliższa meta. Po przybyciu do mety, muszą zawodnicy wychylić podany im przez kontrolera kielich wina oraz zgadnąć, jakiej marki jest wino. Po przechaniu kilkunastu metr i wypiciu takiejże ilości kieliszków wina, automobilisci wracają do Paryża, gdzie następuje ostateczna ocena wyników jazdy oraz znajomości gatunków wina. Zakończeniem osobliwego turnieju będzie bal.

— Do Kairu (Egipt) przywędrował osobiwy wiedeńczyk, który w październiku 1934 r. opuścił rodzinne miasto z zamiarem dokonania pieszego spaceru naokoło świata. Od tego czasu zdążył przewędrować na własnych nogach Balkany, Azję, Syryję, Palestynę, Egipt i Sudan. Z Kairu uda się do Port Saidu, skąd na okręcie pojedzie do Ameryki Południowej, którą zamierza obejść pieszo. Długi

czas jeszcze potrają wędrówki wiedeńczyka, zanim obejmie wszystkie części świata.

— Na Florydzie (Stany Zjednoczone) tamtejsi rolnicy używają samolotów do obssypywania przelkiem krzewów pomidorowych przeciw szerszaczemu się robactwu. W ten sposób odkażonych zostało przeszło 12 tysięcy hektarów plantacyj.

— W Kalkucie (stolica Indyj Wschodnich) żyje bardzo bogaty kupiec, ale mimo swego olbrzymiego majątku, jest on nieszczęśliwy. Od dwóch bowiem lat bogacz ten wcale nie śpi, wskutek jakiegoś tajemniczego wstrząsu. Przed paru miesiącami ogłosił on w gazetach indyjskich, że ten, kto go wyleczy z bezsenności, otrzyma 50 tysięcy złotych. Setki ludzi zgłaszało się do niego, ale nikt z nich nie mógł mu pomóc. Nawet hipnoza nie mogła nic zdziałać.

Teraz zrozpaczony bogacz wydał potrówną odezwę, ofiarowując pół swego olbrzymiego majątku temu, kto przywróci mu sen. Ale nadzieje na przywrócenie snu są nikłe, bo nawet niewielu lekarzy zgłasza się z pomocą.

wy czy też narodo- ludowy rząd zacząć bardziej przelinać niż obecną sanację.

Wówczas Witos, nie mający zwolenników wśród chłopów, stanie się panom Paderewskiemu i Hallerowi zbyteczny i endecja tak go wyszykuje, jak to już raz uczyniła. Narodowcy uwolnieni od przywódców ludowych, stojących na stanowisku demokratycznym, będą mogli zaprowadzić w Polsce dyktaturę faszystowską, do czego się już od paru lat przygotowują. Dyktatura faszystowska polskiej endecji może się skończyć dla naszego kraju katastrofą, a w każdym bądź razie bardzo poważnymi powikłaniami w naszych stosunkach zagranicznych. Nasi najwięksi sąsiedzi Niemcy i Rosja, z chwilą objęcia władzy w Polsce przez endecją dyktator, staną się naszymi nieprzejednanymi i otwartymi wrogami. I obecna polityka w stosunku do Niemiec jest niewłaściwa, bo doprowadziła do rozluźnienia stosunków z Francją.

Ale w programie endeckiem leży prowokacyjna polityka nacjonalistyczna, która mogłaby doprowadzić co najmniej do nowej wojny gospodarczej z Niemcami. Nasz wschodni sąsiad Rosja jest w nieprzyjaznych stosunkach ze wszystkimi państwami, gdzie panują faszystowskie dyktatury, a więc możemy być pewni, że faszystowska dykta-

tura endeków w Polsce jeszcze bardziej napręży nasze stosunki z Rosją, niż z Niemcami¹.

Pod koniec artykułu autor wierzy, że Witos „ma bardzo dużo zdrowego chłopskiego rozumu, dlatego nie można go posądzać, by chciał zaprzęść chłopów endekom, a tem samem zniszczyć samodzielny ruch ludowy”.

Tak twierdzi „Chłopskie życie gospodarcze”, a tymczasem...

„Głos Młodych”¹⁾ (Nr. 2) zamieszcza notatkę, że:

„jak donosi prasa, b. premier Wincenty Witos, prezes Stronnictwa Ludowego, przebywający na emigracji politycznej w Czechosłowacji, odwiedził w Szwajcarii Ignacego Paderewskiego, b. premiera z 1919 r. W konferencji tej, jaką odbyli, uczestniczył podobno także gen. Haller. Wiadomo jakże jest oblicze polityczne Paderewskiego i Hallera. Stoją oni na gruncie polityki endeckiej i obóz społecznej reakcji w Polsce widzi w nich swoich przywódców. Wobec tego zapytujemy, co jeszcze łączy prezesa Str. Ludowego z filarami społecznej reakcji? Chłopi mają prawo o tem wiedzieć!”.

A jeżeli to jest prawdą, to co na to „Chłopskie życie gospodarcze” i „Wici”?

¹⁾ Dodatek do tyg. „Chłopskie Jutro”.

ORGANIZACJA W TERENIE

MŁODA WIEŚ WIELKOPOLSKA

UWAGA, WIELKOPOLANIE!

Przychylając się do żyweń Koleżanek i Kolegów, którzy w listach, skierowanych do Zarządu Zw. Młodej Wsi wykazują konieczność przełożenia terminu Zjazdu, podajemy do wiadomości, że Walny Zjazd odbędzie się dopiero w okresie późniejszym.

POWIAT GOSTYŃSKI!

Zjazd Okręgowy Związku Młodej Wsi odbędzie się 24 maja b. r.

DO ZWIĄZKOWCÓW ZIEMI WIELKOPOLSKIEJ Koleżanki i Koledzy!

W ostatnim czasie zdarzają się coraz częstsze ataki na nasz Ruch.

Nasi przeciwnicy ludzą się tem, że uda się im się zniszczyć Związek Młodej Wsi Ziemi Wielkopolskiej, jako że ten od niedawna zapoczątkował swoją działalność.

Pamiętajcie o tem:

że atakują nas ludzie, którzy w historii Polski zapisałi się jako twórcy i wykonawcy państwowości!

że w Polsce Niepodległej, straciliśmy prawo wyłącznego decydowania o losach społeczeństwa, tamują rozwój każdego zdrowego ruchu chłopskiego i robotniczego, w którym widzą wyzwolenie mas pracujących z pod swojego wpływu,

że największą dla nich przeszkodę stanowi Ruch Młodowiejski, bo jest przedstawicielem wielkiej potęgi społecznej w Polsce!

Pamiętajcie także o tem:

że nie jesteśmy sami!

że Centralny Związek Młodej Wsi na terenie Rzeczypospolitej liczy sto sześćdziesiąt tysięcy członków, świadomych celu, do którego dąży!

I że Młoda Wieś nie potrzebuje reakcyjnych opiekunów, bo sama sobie wywalczy lepsze Jutro.

Zarząd

Związku Młodej Wsi ziem Wielkopolskiej

UWAGA, ZWIĄZKOWCY!

O.Z.M.W. Mińsk zwołuje na dzień 31 maja b. r. Walny Zjazd Delegatów Kół Młodzieży Wiejskiej. Godz. 9. Zbiórka w lokalu Powiatowego Związku: ul. Warszawska 48. Obrady w Sali Strażnicy Pożarnej.

Sekretarz:

(—) J. OSINSKI

Prezes P. Z. M. W.

(—) W. WĄSIK

BACZNOŚĆ, OPATOWSKIE!

24 maja odbędzie się w Opatowie w budynkach pomonopolowych Walny Zjazd Okręgowego Związku Młodej Wsi w Opatowie.

Zbiórka o godz. 8-jej rano w biurze Okręgu.

Za Zarząd

(—) A. OFICJAŁSKI

Prezes O. Z. M. W.

BACZNOŚĆ, SOCHACZEWSKIE

17 maja 1936 r., o godz. 11-jej w lokalu Domu Pracy Społecznej w Sochaczewie odbędzie się Zjazd Związku Młodej Wsi pow. Sochaczewskiego, Zjazd poprzedzi o godz. 9 min. 30 nabożeństwo w miejscowym kościele.

ZJAZD MŁODEJ WSI W ŁĘCZYCY

15.III b. r. odbył się doroczny Walny Zjazd Okręgowy Zw. Młodej Wsi pow. Łęczyckiego.

Zjazd zagał prezes O. Z. M. W. kol. Mieczysław Bugajczyk, witając przybyłych na Zjazd, poczem powołał na przewodniczącego prezesa W. Z. M. W., kol. Fr. Pawlika. W przemówieniach powitalnych zabrali głos starosta p. dr. Pajdak, burmistrz p. Anusiak, p. Ka-

rolakowski i t. d. Kol. Stanek w referacie swym zobrażował dążenia Związku Młodej Wsi, stosunek Ruchu Młodowiejskiego do różnych ugrupowań społecznych, szczególnie podkreślił działalność nauczycielstwa w naszej organizacji.

Sprawozdania z działalności zdali kol. Bugajczyk i wice-prezes kol. Skalski, poczem przystąpiono do dyskusji.

W dyskusji zabrali głos kol. kol.: Litwińczuk, Sroczyński Fr., Luczak B., Barszczewska, Kolasa A., Baranowska M. i Celina, Jankowski, Bartzczak i inni. Dyskusja szła wybitnie po linii naszych dążeń ideowych i form pracy.

Zkolei przystąpiono do wyborów nowego Zarządu, na stanowisko prezesa Zjazd powołał ponownie kol. Bugajczyka, zaś do Zarządu weszli kol. kol.: A. Kolasa, A. Michałkiewicz, inż. M. Bojarski, A. Soborówna, C. Baranowska, St. Baranowski, Z. Ptaszkiewiczowa, J. Bartzczak i B. Luezak.

Na zastępców kol. kol.: J. Ponomarenko, W. Banasiak i F. Gorący. Do Komisji Rewizyjnej weszli: (na przewod.) kol. Sroczyński Fr., Kurzewski Wl. i Kospinn St. Do Sądu Honorowego kol. kol.: K. Haliński, St. Skalski i J. Garnecz.

W wolnych wnioskach Zjazd uchwalił przesłać depesze do P. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego i Naczelnego Wodza armii polskiej Generała Edwarda Rydza-Smigłego, również uchwalono wysłać rezolucję: w sprawie uboju rytualnego, obrony szkolnictwa i w sprawie zakazu urządzania różnych imprez przez młodzież niezorganizowaną. Na zakończenie Zjazdu Młodzież odśpiewała piosenki ludowe.

KURS PRZODOWNIKÓW W OPATOWIE

22, 23 i 24.III b. r. w sali Straży Pożarnej w Opatowie odbył się trzydniowy zjazd przodowników. Otwarcia dokonał Prezes Wojew. Zw. Kol. A. Ofi-cjałski. Zjazd był bardzo liczny, brało w nim udział około 80 osób. Program obejmował: sprawy organizacyjne, oświatowe, wychowawcze, kulturalne, gospodarcze, spółdzielcze, wychowanie fizyczne oraz program i zadania Sekcji Koleżanek.

Licznie zjechali się na kurs opatowscy przodownicy.

Wykłady połączone były z pokazami. Uczestnicy zwiedzili kolegiatę, inspekta i mleczarnię opatowską. Wykłady prowadzili następujący prelegenci: Starosta W. Boldok, Ks. R. Górski i kol. kol.: S. Pietrzyk, Ci-chocki, Tochowicz, Bryła i A. Pomianowska.

Z P O L S K I I Z E Ś W I A T A

Król włoski cesarzem Abisynji. Po zajęciu Addis Abeby przez Włochów i ostatnich porażkach Abisynczyków, oraz wyjeździe cesarza Haile Selassie do Palestyny, wojna włosko - abisynska faktycznie już się skończyła. Wielka Rada faszystowska mianowała króla włoskiego cesarzem Abisynji. Król Wiktor Emanuel III wydał dnia 9 kwietnia dwa znamienne dekrety, które orzekają, że terytoria i ludy, które należały do cesarstwa abisynskiego, zostają oddane pod pełną i całkowitą suwerenność królestwa włoskiego. Abisynją będzie rządził wicekról. Wicekrólem został marszałek Piotr Badoglio. Ponadto wielka rada faszystowska wyraziła wdzięczność ojczyźnie dla Mussoliniego.

Liga Narodów upada. Ostatnie wypadki polityczne podkopały znaczenie i powagę Ligi Narodów. Wzmogła się niechęć do Ligi wśród państw południowo - amerykańskich. Mówi się poważnie o wystąpieniu Argentyny, Urugwaju, Chile i Peru z Ligi Narodów i o stworzeniu związku państw południowo-amerykańskich. Zdaniem tych państw Liga Narodów, zamiast utrzymywać pokój w Europie, sieje niezgodę w całym świecie.

Francja po wyborach. Po ogłoszeniu wyników wyborów okazało się, że lewica jest liczebnie bardzo silna. Siedmiokrotnie wzrosła liczba posłów komunistycznych, a partja socjalistyczna stała się najsilniej-

szem stronnictwem nowej Izby. Tak więc front ludowy ma bezwzględna większość w parlamencie i gotów jest do objęcia rządów we Francji. Obecnie rząd we Francji tworzy Leon Blum, przywódca socjalistów. Podczas obrad socjalistów francuskich Blum oświadczył, że celem jego rządów będzie walka z faszyzmem, oraz odrodzenie republikanizmu i demokracji.

Zgon króla Egiptu. Król Egiptu - Fuad I zmarł 28 kwietnia b. r. Był on królem od r. 1922 czyli od czasu, kiedy to Anglia uznała Egipt jako państwo niezależne. Następca tronu egipskiego jest ks. Faruk, który obecnie przebywa w Anglii na studjach. Liczy on dopiero 16 lat. W myśl konstytucji egipskiej rządy za niepełnoletniego następcę tronu sprawuje rada regencyjna.

Krwawe rozruchy strajkowe w Grecji. W porcie morskim Saloniki, w Grecji wybuchł strajk robotników, który rozszerzył się na całą prowincję grecką — Macedonia. W starciu z policją padło kilku robotników, a kilkudziesięciu odniosło rany. Strajkujący budowali na ulicach Salonik barykady i prowadzili długotrwałe i zaciekle walki z policją. W wielu miejscach musieli pomagać policji wojsko. Strajk ten ma podobno charakter polityczny, a przywódcami strajkujących są komuniści i republikanie, niezadowoleni z monarchji.

Austria powołuje 40 tysięcy poborowych. W marcu bieżącego roku wprowadziła Austria uchwałą parlamentu powszechny obowiązek służby wojskowej. Obecnie na mocy tej ustawy powołuje ona 40 tysięcy poborowych, co będzie stanowić zaczątek stałej armji austriackiej. Poza tem przewiduje się tam two-

żenie wielkich obozów pracy, któreby zatrudniły wszystkich bezrobotnych w państwie. Na ten cel przewiduje państwo 200 milionów szylingów. Obozy pracy będą miały charakter ściśle wojskowy na wzór obozów niemieckich i włoskich i dadzą w sumie około 100 tysięcy ludzi gotowych na wypadek wojny.

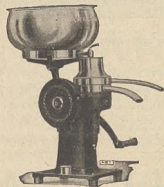
TOW. ALFA-LAVAL SP. Z O. O.

CENTRALA: WARSZAWA, TAMKA 3. Oddział: POZNAŃ, DĄBROWSKIEGO 12.

PRACE BIURA TECHNICZNEGO TOW. ALFA-LAVAL ZDOBYŁY NAJWYŻSZE ODZNACZENIA W KONKURSIE ZW. SPÓŁDZ. ROLNICZYCH I ZAR.-GOSP. NA WZOROWĄ MLECZARNIĘ

NIENZAWODNE

PODNIENIE ROLNICTWA - TO NALEŻYCE ZORGANIZOWANE SPÓŁDZ. MLECZARSTWO A JEGO UZUPEŁNIENIEM NIEZBĘDNA W KAŻDYM WŁOŚCJAŃSKIM GOSPODARSTWIE.

WIRÓWKA GOSPODARSKA

NAJNOWSZYCH MODELI

O SPRAWNOŚCI OD 40 DO 150 LTR.

ŚWIATOWEJ MARKI

ALFA-LAVAL

MASIELNICE STALOWE

WYGNIATACZE DO MASŁA

BEZPŁATNIE PORADY MLECZARSKIE - PROSPEKTY - CENNIKI

ROLNICY!!! MASŁO - JAJA - SERY - MIÓD

spieniązajcie bez pośredników, a przez swoją Centralę Handlową

ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH I JAJCZARSKICH

WARSZAWA - HOŻA 51

oraz jego oddziały: LUBLIN - Kapucyńska 1, ŁÓDŹ - Kościuszki 29, WILNO - Zamkowa 18.

Składy: BARANOWICZE - Szosowa 155, GRODNO - Dominikańska 16, GRUDZIĄDZ - Stara 11, LIDA - Zamkowa 2, ŁUCK - Jagiellońska 22, RÓWNE - Al. 3 Maja 104, BRZEŚĆ n/Bugiem, - Pierackiego 21, KOWEL, Warszawska 29, DRUSKIENIKI.

Przedpłata roczna wynosi 8 zł.

Numer pojedynczy 25 gr.

Ceny ogłoszeń: 1 str. - 300 zł., 1/2 str. - 200 zł., 1/4 str. - 80 zł., 1/8 str. - 50 zł., 1/16 str. - 30 zł.

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Kopernika 30. — Tel. 2-36-40. — Konto P. K. O. 29.969

Redaktor: LUDWIK STAŃCZYKOWSKI

Wydawca: CENTRALNY ZWIĄZEK MŁODEJ WSI